

SPORTDA ILMIY TADQIQOTLAR

ILMIY_NAZARIY JURNAL

2026/03 soni

SPORT • ILM • TARAQQIYOT

A.U.Xamidjonov, Z.I.Zunniddinova - Boks bo'yicha parij-2024 olimpiada o'yinlaridagi janglarning analitik tahlili.....	80
N.A.Xudayberdiyeva - Turli yoshdagi ayollarda sog'lom turmush tarzini shakllantirishda sog'lomlashtiruvchi kompleks mashqlarning ilmiy-pedagogik asoslari.....	85
J.O.Axmedov - Bo'lajak sport murabbiylarida pedagogik intuitsiyani takomillashtirish metodikasining samaradorligi.....	89
F.Z.Ibragimov - 18-20 yoshli malakali voleybolchi-talabalarda sakrovchanlik va hujum zarbasiga mansub yetakchi komponentlarni muvozanatga asoslanishi va ularni bir o'my davomida o'sish sur'ati.....	98
L.L.Abdirahmonov - Oliy ta'lim muassasasi talabalarining jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlaridagi faollik darajasi, motivatsiyasi va sun'iy intellekt platformasiga bo'lgan ehtiyoji: so'rovnoma natijalari.....	102
M.I.Ne'matullayev - O'quv mashq bosqichida belbog'li kurashchilarning texnik usullarga o'rgatishda umumiy va maxsus jismoniy tayyorgarlik dasturidan foydalanish samaradorligi.....	107
J.J.Mahmaraimov - Badmintonchilarga texnik elementlarini o'rgatish metodikasini qo'llash samaradorligi.....	109
N.Ramanova - Gandbol sport turida hakamlarni tayyorlash metodikasini takomillashtirish.....	113
N.X.Abduxalikova - Umumta'lim maktab o'quvchilarining sog'lomlashtiruvchi vositalar orqali jismoniy tayyorgarligini oshirishda differensial yondashuv mexanizmi.....	116
D.R.Xolboyeva - O'quv mashq bosqichidagi qo'l jangi bilan shug'illanuvchi sportchilarni jismoniy sifatlarini rivojlantirishning samarali vosita va usullari.....	119
M.B.Sabirov - Og'ir atletika bo'yicha trenerlar malakasini oshirish tizimida sport mashg'ulotlari jarayonini takomillashtirishning ilmiy-uslubiy asoslari.....	122
O'G'Rejapov - 13-14 yoshli voleybolchilarda to'p uzatish aniqligini ta'minlashga zamin yaratuvchi maxsus jismoniy sifatlarni rivojlanish sur'ati.....	127
SH.R.Urazoliyeva - Jismoniy tarbiya va sport yo'nalishi talaba qizlarining koordinatsion qobiliyatini innovatsion yondashuvlar vositasida rivojlantirish.....	131
E.I.Toirjonov - Pedagogika oliy ta'lim muassasasi bakalavrlarini tajribada o'rganish natijalari.....	133
M.K.Mamatova - O'quv mashg'uloti guruhi bosqichidagi voleybolchi qizlarning umumiy jismoniy tayyorgarliklarining hududlar miqyosidagi tahlili.....	138
A.M.Djurabayev - Lazerteg sportchilari uchun jismoniy sifatlarning zarurligi va ahamiyati.....	142
N.I.Abdullayev - 13-15 yoshli kurashchilarning jismoniy sifatlarni rivojlantirish metodikasi.....	145
У.Т.Кубейсинова - Экспериментальное обоснование развития прыжковой выносливости у юных баскетболистов.....	149
I.M.Nigmatov - Yunon-rum kurashchilarning texnik-taktik harakatlar, maxsus va umumiy jismoniy tayyorgarlik bo'yicha murabbiylar o'rtasidagi so'rovnoma tahlili.....	154
B.R.Nizomov - O'quv mashg'ulot guruhi futbolchilarning himoyadagi o'yin taktikasi.....	158
A.T.Saydullayev - Boshqaruv jarayonidagi yosh badmintonchilarning texnik harakatlarini o'rganish algoritmi.....	163
Ж.Р.Равшанов - Педагогические технологии в физическом воспитании сотрудников органов внутренних дел.....	167
B.T.Toshpo'latov - Og'ir atletikachilarda zamonaviy yuklama monitoringi asosida texnik barqarorlikni oshirish.....	170
F.M.Raximov, B.B.Xaitbayeva - Siltab ko'tarish texnikasini takomillashtirish zamonaviy yondashuvlar va innovatsion texnologiyalar asosida.....	173
A.A.Agzamov - Erkin va yunon-rum kurashchilarni musobaqa oldi tayyorgarlik davrida kombinatsion harakatlar samaradorligini oshirish uslubiyati.....	176
F.R.Hamroyeva - Tennis sport turida psixologik tayyorgarlik.....	180
Y.Y.Maxammadiyeva - O'zbek sport terminologiyasining shakllanishi, rivojlanish bosqichlari va me'yorlashtirish muammolari.....	185
D.K.Yaxyayev - Jismoniy tarbiya darslarida videotahlil tizimlaridan foydalanish metodikasi.....	189

5. Confirmatory factor analysis of the Competitive State Anxiety Inventory-2. Journal of Sports Sciences, 17(6), 50–52.

6. Toward a new measure of intrinsic motivation, extrinsic motivation, and amotivation in sports: The Sport Motivation Scale (SMS). Journal of Sport & Exercise Psychology, 17(1), 35–53. Measuring anxiety in sport: The revised CSAI-2 (CSAI-2R). Journal of Sport & Exercise Psychology.

7. Pelletier, L. G., et al. (2013).

8. Validation of the revised Sport Motivation Scale (SMS-II). Psychology of Sport and Exercise,

14(3), 329–341. Competitive State Anxiety Inventory-2: Psychometric evaluation. Journal of Sports Sciences, 23(7),

9. Neuropsychological Assessment. Oxford University Press. (diqqat va konsentratsiya testlari bo‘limi) 2018. 19–23.

10.У. Тимоти Гэллуэй – «Теннис: психология успешной игры» 2020. 111–143. В

11.Джозеф Корреа – «60 теннисных стратегий и ментальная устойчивость» 78–102. b

O‘zbekiston davlat sport akademiyasi
O‘quv-uslubiy boshqarma uslubchisi,
f.f.b.f.d.(PhD)

Y.Y.Maxammadiyeva
Toshkent, O‘zbekiston

O‘ZBEK SPORT TERMINOLOGIYASINING SHAKLLANISHI, RIVOJLANISH BOSQICHLARI VA ME‘YORLASHTIRISH MUAMMOLARI

Muallif bilan bog‘lanish uchun:

Email: Yulduzmaxammadiyeva@mail.com

Tel: 88 0747078

Аннотация

В данной статье проводится научный анализ процесса исторического формирования узбекской спортивной терминологии, этапов её развития, а также лингвистических проблем, связанных с её нормализацией на современном этапе. Кроме того, на научной основе раскрывается необходимость стандартизации спортивной терминологической системы.

Ключевые слова: спортивная терминология, лингвистика, заимствованная лексика, терминологическая норма, лексическая система, узбекский язык, семантика, стандартизация.

Annotation

Ushbu maqolada o‘zbek sport terminologiyasining tarixiy shakllanish jarayoni, rivojlanish bosqichlari hamda hozirgi davrdagi me‘yorlashtirish bilan bog‘liq lingvistik muammolar ilmiy tahlil qilinadi. Shuningdek, terminologik tizimni standartlashtirish zarurati ilmiy asosda ochib beriladi.

Kalit so‘zlar: sport terminologiyasi, lingvistika, o‘zlashma qatlam, termin me‘yori, leksik tizim, o‘zbek tili, semantika, standartlashtirish.

This article provides a scientific analysis of the historical formation of Uzbek sports terminology, its stages of development, and the linguistic issues associated with its standardization in the contemporary period. Furthermore, the necessity of standardizing the sports terminological system is substantiated from a scientific perspective.

Keywords: sports terminology, linguistics, borrowed vocabulary, terminological norm, lexical system, Uzbek language, semantics, standardization.

Kirish. Hozirgi davrda sport nafaqat jismoniy faollik yoki musobaqa turi, balki xalqaro miqyosdagi kommunikativ va madaniy jarayon sifatida ham muhim ahamiyat kasb etadi. Sport sohasi global kommunikatsiyaning faol tarmog‘i sifatida til tizimiga sezilarli ta‘sir ko‘rsatib, yangi terminologik birliklarning paydo bo‘lishiga sabab bo‘lmoqda. Bu holat o‘zbek tili terminologik tizimiga ham bevosita ta‘sir ko‘rsatmoqda. Terminologiya har qanday fan va sohaning ilmiy asosini tashkil etuvchi muhim til qatlamidir. Sport terminlari esa sport faoliyatining barcha yo‘nalishlarini - texnika, taktika, musobaqa jarayoni, boshqaruv va tibbiy ta‘minotni ifodalovchi maxsus birliklar hisoblanadi. Ularning aniq va barqaror shaklda qo‘llanishi ilmiy va amaliy kommunikatsiya samaradorligini belgilaydi. O‘zbek sport terminologiyasi tarixiy taraqqiyot jarayonida turli til qatlamlari ta‘sirida shakllangan bo‘lib, unda milliy, ruscha hamda inglizcha o‘zlashmalar uyg‘unlashgan. Biroq hozirgi kunda ushbu terminlarning yagona me‘yor

asosida qo‘llanishi masalasi dolzarbligicha qolmoqda.

Tadqiqotning maqsadi. Ushbu maqolaning asosiy maqsadi o‘zbek sport terminologiyasining tarixiy shakllanish jarayonini, uning leksik-semantik rivojlanish bosqichlarini hamda hozirgi davrdagi me‘yorlashtirish bilan bog‘liq lingvistik muammolarni ilmiy jihatdan tahlil qilish, shuningdek, sport terminologik tizimini standartlashtirishning nazariy va amaliy asoslarini aniqlashdan iborat.

Tadqiqot vazifalari.

O‘zbek sport terminologiyasining tarixiy shakllanishi va rivojlanish bosqichlarini tahlil qilish. Sport terminlarining shakllanishida milliy, ruscha va inglizcha qatlamlarning o‘rnini aniqlash. O‘zbek sport terminologiyasining ichki so‘z yasash imkoniyatlarini yoritish. Sport terminlarini semantik jihatdan tasniflash va ularning funksional xususiyatlarini aniqlash. Sport terminologiyasida uchrayotgan me‘yoriy muammolarni (parallel shakllar, imlo nomuvofiqligi, o‘zlashma ustunligi)

aniqlash va tahlil qilish. Xalqaro sport terminlarining o'zbek tiliga kirib kelish mexanizmlarini va ularning qo'llanish tendensiyalarini o'rganish.

Tadqiqot metodlari.

O'zbek sport terminologiyasini o'rganishda quyidagi ilmiy usullardan foydalanildi: Tarixiy-qiyosiy metod – sport terminologiyasining shakllanish bosqichlari va turli til qatlamlarining (milliy, ruscha, inglizcha) o'zaro ta'siri tahlil qilindi.

Tasnifiy metod – sport terminlari semantik va funksional guruhlariga ajratildi.

Struktur-lingvistik tahlil – terminlarning morfologik tuzilishi, so'z yasash modellari va ichki tizimi o'rganildi.

Semantik tahlil – terminlarning ma'no doirasi, ko'p ma'nolilik va konnotativ xususiyatlari aniqlanib chiqildi.

Kuzatish va korpus tahlili elementlari – sport matnlari, OAV materiallari va amaliy qo'llanishdagi terminlar asosida mavjud holat baholandi.

Tadqiqot muhokamasi.

O'zbek sport terminologiyasi bir necha asosiy lingvistik manbalar asosida shakllangan bo'lib, ularni quyidagicha tasniflashimiz mumkin.

1. Milliy leksik asos va uning terminologik tizimdagi o'rni.

O'zbek sport terminologiyasining eng qadimgi va barqaror qatlamini milliy leksik birliklar tashkil etadi. Bu qatlam xalqning tarixiy turmush tarzi, urf-odatlar va jismoniy madaniyati bilan uzviy bog'liq. O'zbek xalqining an'anaviy jismoniy o'yinlari va milliy sport turlari terminologik tizimning dastlabki qatlamini tashkil etadi.

Xususan, quyidagi terminlar milliy sport tizimining asosiy birliklari sifatida shakllangan:

- kurash; - polvon; - chavandoz; - uloq; - ko'pkari; - bahodir.

Mazkur birliklar semantik jihatdan nafaqat sport faoliyatini, balki ijtimoiy maqom, jasorat va milliy qadriyatlarni ham ifodalaydi. Masalan, *polvon* leksemasi kuch va mahorat timsoli bo'lsa, *bahodir* so'zi epik qahramonlik bilan bog'liq semantik yukni o'zida mujassam etadi.

Lingvistik jihatdan bu qatlam quyidagi xususiyatlarga ega:

- semantik kenglik (ko'p ma'nolilik);
- madaniy konnotatsiya kuchliligi;
- barqarorlik va tarixiy davomiylik;

Shu bois milliy terminlar sport terminologiyasining identifikatsion yadrosini tashkil etadi.

2. Rus tili vositachiligida kirgan terminlar.

XX asrda O'zbekiston hududida sport tizimining institutsional shakllanishi sobiq ittifoq davri bilan chambarchas bog'liq bo'lib, bu jarayon tilga ham sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Natijada ko'plab sport terminlari rus tili orqali o'zlashdi. Bunga misol sifatida quyidagilarni keltirish mumkin:

- trener; - turnir; - stadion; - champion; - voleybol; - futbol. Bu terminlar quyidagi lingvistik xususiyatlarga ega:
- fonetik moslashuv (minimal darajada);
- grafik barqarorlik;
- xalqaro terminlarga yaqinlik. Ayrim hollarda bu birliklar o'zbek tilining fonetik tizimiga moslashgan (*futbol*, *turnir*), ayrimlari esa asl shaklini deyarli saqlab qolgan. Mazkur qatlamning muhim jihati shundaki, u sport terminologiyasining tizimlashtirilishiga xizmat qilgan va professional sport leksikasining shakllanishida asosiy rol o'ynagan.

3. Xalqaro (inglizcha) o'zlashmalar va globallashuv ta'siri.

XXI asrga kelib globallashuv jarayonlari sport terminologiyasiga yangi bosqichni olib kirdi. Bugungi kunda ingliz tili sport sohasida asosiy donor tilga aylangan. Quyidagi terminlar keng qo'llanmoqda: - fitness; - coach; - ranking; - timing; - transfer; - VAR; - playoff.

Bu qatlamning o'ziga xos jihatlari:

- to'g'ridan-to'g'ri o'zlashuv (transliteratsiya emas, transliteratsiyasiz qabul qilish);
- tarjima qilinmaslik tendensiyasi;
- xalqaro standartlashuvga intilish. Masalan, VAR (Video Assistant Referee) termini qisqartma shaklda global miqyosda bir xil qo'llanadi va tarjima qilinmaydi. Shu bilan birga, ayrim terminlar uchun muqobil variantlar taklif qilinmoqda, biroq ular amaliyotda har doim ham mustahkam o'rnamayapti. Bu esa terminologik siyosat va standartlashtirish muammolarini yuzaga keltiradi.

4. Ichki so'z yasash imkoniyatlari.

O'zbek tilining ichki imkoniyatlari asosida yaratilgan terminlar sport terminologiyasining muhim tarkibiy qismidir. Bu jarayon derivatsiya (so'z yasash) orqali amalga oshadi. Quyidagi misollarni keltirish mumkin:

- himoyachi; - hujumchi; - hakam yordamchisi;
- jamoaviy hisob; - tezkor yugurish.

Bu birliklar quyidagi usullar orqali hosil bo'ladi: a) affiksatsiya- himoya + chi - himoyachi; - hujum + chi - hujumchi. b) so'z birikmasi orqali termin yasash - jamoaviy hisob - erkin zarba - yakuniy natija. c) semantik kengayish. Ba'zi umumtil birliklari sport sohasiga kirib, termin sifatida yangi va aniq ma'no kasb etadi. Bunda so'zning asl ma'nosi saqlanadi, lekin u maxsus

sohaga moslashib, torroq yoki boshqacha mazmunni bildiradi.

Masalan: Himoya — umumiy tilda biror kishini yoki narsani xavfdan saqlash, qoʻriqlash maʼnosini anglatadi. Sport terminologiyasida esa himoya jamoa yoki sportchining raqib hujumini toʻxtatish, gol yoki ochko oʻtkazmaslikka qaratilgan harakatlari tizimini bildiradi. Masalan: kuchli himoya chizigʻi. Hujum — oddiy tilda qarshi tomonga faol taʼsir koʻrsatish, bostirib borish maʼnosida ishlatiladi. Sportda esa hujum gol urish, ochko olish yoki ustunlikka erishish maqsadida amalga oshiriladigan faol harakatlarni anglatadi. Masalan: tezkor hujum, qarshi hujum.

Marafon — dastlab bu soʻz faqat yengil atletikadagi 42 km 195 metr masofaga yugurish musobaqasini bildirgan. Keyinchalik uning maʼnosi kengayib, uzoq davom etadigan har qanday jarayon yoki tadbirga nisbatan ham qoʻllanila boshlandi: masalan, *kitobxonlik marafoni*, *telemarafon*, *imtihon marafoni*.

Ichki termin yasashning afzalliklari:

- milliylikni saqlash;
- tushunarliklik darajasining yuqoriligi;
- til tizimiga moslik.

5. *Terminologik qatlamlarning oʻzaro integratsiyasi.*

Zamonaviy oʻzbek sport terminologiyasi yuqorida koʻrib chiqilgan barcha qatlamlarning integratsiyasi natijasidir. Bu tizim quyidagi xususiyatlarga ega:

- gibridlik (milliy + rus + ingliz qatlamlari);
- dinamik rivojlanish;
- normativlik muammolari.

Masalan, bir matn ichida quyidagi aralash qoʻllanish kuzatiladi:

- jamoa playoff bosqichiga chiqdi va rankingda yuqori oʻrinni egalladi Bu holat terminologik izchillik masalasini kun tartibiga olib chiqadi.

Sport terminologiyasi - bu muayyan soha doirasida shakllangan, aniq tushunchalarni ifodalovchi maxsus leksik birliklar majmuasidir. Tilshunoslikda terminlarni semantik jihatdan tasniflash ularning tizimlilikini aniqlash, funksional yuklamasini belgilash va normativlashtirish jarayonida muhim metodologik vosita hisoblanadi. Oʻzbek sport terminologiyasini semantik jihatdan guruhlash orqali uning ichki strukturasi, kategoriyaviy aloqalarini hamda konseptual maydonini aniqlash mumkin. Mazkur tasnif sport faoliyatining turli komponentlarini - subyekt, obyekt, jarayon, natija va vositalarni qamrab oladi.

Sport terminlari maʼno jihatidan bir nechta tematik guruhlariga ajratiladi:

1. *Sport turlarini ifodalovchi birliklar.* Bu guruh sport faoliyatining asosiy konseptual yadrosini tashkil etadi va sportning aniq turlarini nomlaydi. Xususan, futbol, boks, kurash, gimnastika, suzish kabi. Lingvistik jihatdan ushbu birliklar quyidagi xususiyatlarga ega:

- nominativlik;
- aniq sport turini bevosita nomlaydi;
- terminologik mustaqillik;
- boshqa birliklarga kam bogʻliq holda ishlatiladi;

- xalqaro xarakter;

- koʻpchiligi global terminlar hisoblanadi. Bu guruh sport terminologiyasining asosiy tasnifiy asosini tashkil etadi.

2. *Ishtirokchi shaxslar nomlari.* Mazkur guruh sport faoliyatining subyektlarini ifodalaydi: - sportchi; - murabbiy; - hakam; - darvozabon; - sardor. Bu birliklar koʻpincha agentiv semantikaga ega boʻlib, harakat bajaruvchisini bildiradi. Lingvistik xususiyatlari:

Yasama soʻz hosil boʻlishi: sport + chi → *sportchi*; himoya + chi → *himoyachi*.

Vazifaviy ixtisoslashuv: *darvozabon* — tor ixtisoslashgan rol *murabbiy* — tashkiliy va boshqaruv funksiyasi.

Semantik tahlil:

Bu guruh ichida ham ierarxiya mavjud: umumiy subyekt: *sportchi* maxsus rollar: *darvozabon*, *hakam*. Shuningdek, ular koʻpincha ijtimoiy maqom va rolni ifodalaydi, bu esa terminlarning pragmatik qatlamini kuchaytiradi.

3. *Harakat va jarayonni bildiruvchi terminlar.* Ushbu guruh sport jarayonining dinamik tomonini ifodalaydi: - zarba; - uzatma; - start; - finish; - hujum; - himoya.

Semantik xususiyatlari:

dinamiklik - vaqt davomida sodir boʻladigan harakatni bildiradi;

jarayonlilik - ketma-ketlik va bosqichlilik mavjud;

verbal asos - koʻpincha feʼllardan hosil boʻlgan yoki ular bilan bogʻliq hisoblanadi. Masalan: *uzatmoq* → *uzatma*; *hujum qilmoq* → *hujum*. Funksional roli: Bu terminlar sport diskursida eng faol qoʻllaniladigan birliklar boʻlib, oʻyin jarayonini tavsiflashda asosiy vosita hisoblanadi. Ayniqsa, sport sharhlarida chastotasi yuqori.

4. *Natija va baholash birliklari.* Mazkur guruh sport faoliyatining yakuniy natijalarini va baholash mezonlarini ifodalaydi: gʻalaba, magʻlubiyat, durang, rekord, medal.

Semantik xususiyatlari:

- evaluativlik- ijobiy yoki salbiy baho ifodalaydi;

- yakuniylik - jarayon natijasini bildiradi;

- kvantifikatsiya bilan bog'liqlik - natijalar ko'pincha son bilan ifodalanadi. Masalan: *rekord* — maksimal natija; *medal* — mukofotlash tizimining elementi.

Semantik oppozitsiyalar:

Bu guruh ichida antonimik juftliklar mavjud: *g'alaba* ↔ *mag'lubiyat*; *yutuq* ↔ *yo'qotish*. Bu oppozitsiyalar sport terminologiyasining strukturaviy muvozanatini ta'minlaydi.

5. Jihoz va infratuzilma nomlari.

Stadion, to'p, raketka, maydon, trenajyor.

Bu tasnif sport terminologiyasining semantik tizimining yaxlit holda tushunishga yordam beradi.

Terminologik tizimning samarali faoliyat ko'rsatishi uning me'yorlash darajasiga bevosita bog'liq. Sport terminologiyasi esa o'zining dinamikligi, xalqaro xarakteri va ommaviy kommunikatsiyadagi faol qo'llanilishi sababli me'yorlashtirish nuqtai nazaridan murakkab tizim hisoblanadi. O'zbek sport terminologiyasida mavjud bo'lgan variantlilik, ortiqcha o'zlashmalar, imlo beqarorligi va tarjima muammolari terminlarning funksional aniqligiga salbiy ta'sir ko'rsatmoqda.

1. *Parallel shakllarning mavjudligi*. Bir tushunchaning bir nechta variantda ishlatilishi keng tarqalgan: - murabbiy / trener; - hakam / referi; - jamoa sardori / kapitan

2. *Imlo va grafika nomuvofiqligi*. Ayrim terminlar turlicha yoziladi: - fitness / fitness; - playoff / pley-off / pleyof; - futbol / football (noto'g'ri shakl).

3. O'zlashmalarning ortiqcha qo'llanishi.

Ba'zi hollarda o'zbekcha muqobil mavjud bo'lsa ham, xorijiy variant ustunlik qiladi: - coach o'rniga murabbiy; - fan o'rniga muxlis

4. *Tarjima va interpretatsiya farqlari*. Xalqaro sport terminlarini tarjima qilishda kontekstga moslik har doim ham saqlanmaydi, bu esa semantik noaniqliklarni keltirib chiqaradi.

Takliflar. Sport terminologiyasini tartibga solish uchun quyidagi yo'nalishlarni muhim deb hisoblasak maqsadga muvofiq bo'lardi:

- yagona sport terminlari lug'atini yaratish;
- ta'lim tizimida standart terminlardan foydalanish;

- OAV uchun uslubiy qo'llanmalar ishlab chiqish;

- yangi terminlarni ekspertiza asosida qabul qilish;

- milliy so'z yasash imkoniyatlarini kengaytirish.

Xulosa. O'zbek sport terminologiyasi uzoq tarixiy rivojlanish jarayonida shakllangan murakkab lingvistik tizim bo'lib, unda milliy, ruscha va inglizcha qatlamlar o'zaro integratsiyalashgan holda faoliyat yuritadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, sport terminologiyasida semantik, struktur va me'yoriy jihatdan turli xil nomutanosibliklar mavjud bo'lib, bu holat terminlarning barqaror qo'llanishiga ta'sir ko'rsatmoqda. Ayniqsa, parallel termin shakllarining mavjudligi, o'zlashma birliklarning ortiqcha qo'llanilishi hamda imlo va grafik nomuvofiqliklar terminologik tizimning standartlashuvini dolzarb masalaga aylantiradi. Shu bilan birga, ichki so'z yasash imkoniyatlari sport terminologiyasini milliy lashtirish va tizimlashtirishda muhim manba sifatida xizmat qiladi.

Umuman olganda, sport terminologiyasini yagona me'yor asosida tartibga solish, ilmiy asoslangan terminologik lug'atlar yaratish va amaliy qo'llanishni standartlashtirish o'zbek tilshunosligining muhim vazifalaridan biri bo'lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbek tilining izohli lug'ati. – Toshkent: O'zbekiston milliy ensiklopediyasi, 2020.

2. Rahmatullayev Sh. O'zbek tilining etimologik lug'ati. – Toshkent, 2000.

3. Abdurahmonov G'. Terminologiya va terminshunoslik asoslari. – Toshkent, 2012.

4. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. – Cambridge University Press, 2003.

5. Cabré M.T. Terminology: Theory, Methods and Applications. – Amsterdam: John Benjamins, 1999.

6. ISO 704: Terminology work — Principles and methods. – International Organization for Standardization, 2009.

7. Sager J.C. A Practical Course in Terminology Processing. – Amsterdam, 1990.